Visuomenės, Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sykiu savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
Leidžia "LAISVĖS BENDROVĖ"
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje.....$2.00
Kanadoje ir užrubežiuose.....3.00
PUSEI METŲ:
Kanadoje ir užrubežiuose.....$1.50
Amerikoje.....1.00
Apgarsinimų kainos ant užklausimo.
"LAISVĖ"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States.....$2.00
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 42. Telefonas: So. Boston 21013. BOSTON, MASS., 24 GEGUŽĖS (MAY), 1912 m. Telefonas: So. Boston 21013. II Metai

"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

AMERIKOJ

Chicagos laikraštininkų streikas.

Chicago, 20 geg.—Atsibuvo Chicagos skyriaus Amerikos Darbo Federacijos susirinkimas, kuris buvo labai skaitlingai lankytas. Nutarta, kad prie stereotypierių ir presmanų streiko prisidėtų ir zeceriai. Jeigu zeceriai būtų prisidėję, tai streikas būtų buvęs laimėtas.

Jeigu zeceriai prie streiko neprisidės, tuomet juos grąsinama išmesti iš Darbo Federacijos.

Jau 200.000 darbininkų per savo unijas paliepė nariams nepirkti skebinių laikraščių. Jeigu koksai nors unijos narys pirktų skebų laikraštį, tai gautų užmokėti bausmės iki $25.00.

Prie palaikymo streiko prisideda ir kriaučių unija ir aktoriai. Išsiplatinimas unijinių "Daily Socialist" ir "Daily World" auga diena dienon.

Mainieriai susitaikė.

Philadelphia, Pa., 22 geg.—Po 44 dienų bedarbės 170.000 mainierių sugrįžo prie darbo. Dar daugelis dirbtuvių nėra prisirengusios prie darbų, bet už keletos dienų darbai visur prasidės.

Negrai sukilo ant Kubos salos.

Havana, 22 geg.—Daugelyje vietų sukilo negrai. Sukilėlių skaičius siekia 5000. Jų vadai Ivonet ir Estenor. Buvo susirėmimai su kariumene. Mieste Los Mangnitos negrai užpuolė ant sargybos ir užmušė 2 kareiviu.

Ettoro reikalai.

Lawrence, 22 geg.—Ettoro byla atidėta iki rugpjūčio mėnesio. Tai prašė padaryti advokatai. Visi apginimo dokumentai žuvo, nes juos pavogė nuo E. Roewer, kuomet tasai keliavo į Indianapolio konvenciją.

Visuose miestuose daromi protesto mitingai.

Darrową teis.

Los Angeles, 23 geg.—Žinomą brolių McNamarų apginėją S. Darrową iš Chicagos neužilgo teis. Prisaikintųjų teisėjų yra jau 11. Liekasi išrinkti dvyliktą.

Buvo pasklydęs gandas, kad Darrow prisipažino, būk norėjęs papirkti teisėją. Bet tai esanti netiesa.

Saviškiai pešasi.

Bežiūrėdamas, kaip Taftas su Rooseveltu lieja ant vienas kito pamazgas, kitas kandidatas ant prezidento La Follette pasakė, kad Taftas ir Rooseveltas bernauja kapitalui.

Kuomet Rooseveltas pradėjo prezidentauti, tai buvo 149 sąjungos, kurios plėšė žmones. Kuomet gi jisai baigė prezidentavimą, tai tų sąjungų buvo jau 10,020.

Žuvo rašėjas.

Niagara Falls, 21 geg.—Mirė žymiausias Amerikos novelistas Artur Stringer. Mirties priežastis tokia: jo žmona šildė pieną ant kerosininio pečiaus. Staigu pečius dėl nežinomos priežasties ekspliodavo ir užmušė rašytoją, o jo žmoną ir kūdikį paojingai sužeidė.

Nepaprasti šalčiai.

Portland, Me., 21 geg.—20 gegužės Portlande ir apielinkėse snigo per 20 minučių. Dar panašių atsitikimų niekuomet nėra buvę.

Netikę teismai.

Kalamaro, Mich., 21 geg.—Gavo atsėdėti kalėjime 20 dienų Josefina Casey. Ji vedė gorsetų darbininkių streiką.

Priežastis nuteisimo—prisiartinimas per arti prie fabrikos. Žmonės yra labai supykę dėl tokio beteisiško nubaudimo.

Pakilo anglių kaina.

Kadangi kompanijos pakėlė mainieriams algas ant 10%, tai josios ir savęs nenori nuskriausti. Anglių kaina pakilo daugelyje vietų ant 25%.

Nužudys 3 žmogžūdžius.

Albany, N. Y., 23 geg.—8 d.liepos nužudys tris žmogžudžius. Jų pasmerkimą patvirtino apeliacijų teismas.

Amundsenas Amerikoje.

Montevideo, 23 geg.—Pribuvo žinomas pietų poliaus atradėjas norvegas Amundsenas. Jį priėmė širdingai Paraguajaus prezidentas. Jisai pasakė, kad kovos mėn. 1913 metų važiuosiąs su tais pat žmonėmis jieškotų šiaurės poliaus.

Teisingas billius.

Massachusetts valstijos senatas vienbalsiai priėmė billių, kad senatoriai būtų renkami pačių žmonių, bet ne legislatūromis, kaip tai ligišiol buvo.

Išgirė V. Bergerį.

Washington, 23 geg.—Pasiuntinys iš Texas valstijos Dies išgirė socijalistų atstovą V. Bergerį. Jisai jį pavadino teisiu žmogumi, kuris neveidmainiaudamas eina prie socijalizmo.

Protestai prieš Rooto billiu

Protestai prieš Rooto billių nesiliauja. New Yorke atsibuvo didžiausias protesto mitingas Cooper Union svetainėje.

Socijalistų organizacija paviete Cooc, Ill. valstijoje įrengė kelis tarptautiškus mitingus. Lewis pasakė: kapitalistai vadina politiškus pabėgėlius plėšikais. Bet atsiminkime, kad Londonas per daugelį metų buvo vieta, kur slėpdavosi visi Anglijos pabėgėliai. O vistik Londonas išaugo į didžiausį miestą. Daug geriau būtų, jeigu męs išvytume visokius Morganus ir Rockefellerius.

Žemės kasėjų streikas.

New Yorke, 23 gegužės.—Passaic, Bergen ir Hudson pavietuose streikuoja 12.000 žemės kasėjų.

Rooseveltas pasigyrė.

Laike savo prakalbos Marion, Ohio Rooseveltas pasakė, jog esąs persitikrinęs savo laimėjime. Dabar Rooseveltas keliauja po Ohio valstiją.

UŽSIENYJ

Orlaivininkų mokykla.

Berlynas, 21 geg.—Vokietijos parlamentas paskyrė $62.000 dėl įkurimo ir užlaikymo eksperimentališko instituto orlaivininkystės.

Visos šalįs dabar stačiai lenktyniuoja dėl tų karišku orlaivių.

Sufragisčių teismas.

London, 22 geg.—Mrs. E. Ponkhurst, vadovė Anglijos sufragisčių ir vyras su žmona Lawrence nuteisti 9 mėnesiams į kalėjimą. Jų prasikaltimas—suokalbis ir kvietimas daužyti langus laike moterų demonstracijos.

Nuteistieji pasakė, jog nebijo kalėjimo ir esą ant jo pasirengę.

Naujas Japonijos parlamentas.

Tokio, 21 geg.—Atsibuvo rinkimai į Japonijos parlamentą. Jie suteikė valdžiai didžiumą iš 203 atstovų. Išviso parlamento atstovų esama 355 nariai.

Anglijos mainieriai.

Londonas, 22 geg.—Tarp Anglijos mainierių bruzdėjimas vis didinasi. Jie neužganėdinti minimališka alga. Atsibuvo konferencija visos Anglijos mainierių delegatų. Nutarta rengties prie naujos kovos ir streiko. Nes iš tos algos, kuri dabar mokama, negali žmonės išgyventi.

Mažiausia alga turi būti 5 šilingai. Pildantis mainierių federacijos komitetas praneš valdžiai apie savo mierius.

Veja italus laukan.

Konstantinopolis, 22 geg.—Ministerių kabinetas natarė vyti laukan visus italus. Nebus išvyti darbininkai ir našlės. Bet verteiviai, pirkliai, inteligentai bus išvyti.

Priežastis išvijimo, tai užėmimas italais salų ant Egejiškų jūrių.

Kova kaimiečių su kareiviais.

Aschaffenburg, Vokietija, 21 geg.—Laike vakarykštės šventės miestely Haibacho kilo peštynės tarp kareivių ir kaimiečių.

Kaimiečiai bombardavo kareivius alaus bonkomis, o paskui išsiėmė ir ginklus. Kareiviai gynėsi ginklais. Daugelis sužeista. Kareiviams atėjo pagelba iš miestelio.

Pardavė karaliaus karūną

Paryžiuj jau baigiama pardavinėt buvusio turkų sultono Abdul Hamido brangenybės. Dabar parduodama jo karūna, kuri yra nepaprastai puiki. Josios kaina 1.800 turkiškų svarų. Visi tie pinigai bus suvartoti labdaringiems tikslams.

Rusai ir japonai.

Tokio, Japonų sostinėj įsikūrė rusiškai japoniška pirklybos draugija. Pamatinis draugijos kapitalas sieka 100.000 jienų.

Socijalistiškas bankas.

Švedijos sostinėje Stokholme įsikūria socijalistiškas bankas, kuris atlieka visas operacijas. Bankas rems darbininkų judėjimą, pagelbėdamas steigti pigius gyvenimus, kooperacijas, tipografijas. Mat, buržuazijos bankai tik sunaudoja darbininkų pinigus prieš pačius darbininkus. Naujas bankas vadinsis "Nya Banka". Pamatinis kapitalas 10 milijonų kronų. Įsteigėjai unijų vadovai ir kongreso atstovai.

Karė.

Padėjimas karės lauke labai opus. Italija jau užėmė 11 salų ant Egejiškų jūrių. Turkija varo laukan Italijos pavaldinius. Rusija protestuoja dėlei Dardanelų uždarymo, nes nuo to baisiai nukenčia prekyba. Paryžiaus "Temps" sako, kad užėmimas salų permaino visą politišką padėjimą. Manoma, kad Tripoli šeimininkaus italai, bet ant popieros jisai neva prigulės turkams.

Tokiu būdu norima sutaikinti turkus su italais.

Daugins kariumenę ir laivyną.

Berlynas, 22 geg. — Vokietijos parlamentas nutarė padidinti kariumenę ir laivyną. Bus statoma daugiaus naujų laivų. Pirmais metais bus išleista $24.250.000, antrais —$31.750.000, o paskui kasmetai 28 mil.

Kariumenė bus padidinta ant 29.000 žmonių.

Anglijos karės ministeris Haldane išvažiavo į Berlyną, kad pasitarti apie išlaidų sumažinimą. Vargiai kas iš to išeis.

Didžiausias laivas.

Hamburge statomas naujas jūros milžinas, kurio ilgis siekia 900 pėdų. Savo didumu pereis "Titanicą". Svers 50.000 tonų. Jo vardas "Imperator". Ant vandenio bus nuleistas 23 gegužio.

Pradės plaukioti tik kitais metais.

Audra apvertė laivą.

Amcy, 22 geg.—30 chiniečių žuvo jūroje iš priežasties nuskendimo laivo. Mat, buvo tokia didelė audra, kad apvertė laivą. Jų kūnus rado beplaukiojant.

Dokų darbininkų streikas.

Londonas, 22 geg.—Dokų darbininkų streikas plečiasi. Streikas apėmė "Viktorija" ir "Albert" dokus, kurie yra didžiausi visame Londone. Streikuoja apie 20,000 darbininkų.

Užsimušė princas.

Friesack, Prūsai, 21 geg.—Užsimušė princas Jurgis-Vilhelmas, vyriausias sūnus Cumberlando hercogo. Jisai važiavo automobiliu, kuris užbėgo ant netaisytos kelio vietos ir užsimušė.

Įdomi ekskursija.

Rymas, 21 geg.—Profes. Malada ir jo asistentas užlipo ant Vezuvijaus ugniakalnio. Jie norėjo ištirti Vezuvijaus ugniakalnio kraterį. Jiedu nutraukė daug fotografijų, kaip išžiūri krateris.

RUSIJOJ

Sumušė redaktorių.

Jau buvom rašę "Laisvėje", kad karės ministeriui reikėsią gal net atsistatydinti dėlto, kad vienas jo artimiausias aficieris esąs svetimos valstybės šnipas. Žinią apie tą aficierį pranešė pirmas dienraštis "Viečern. Vremia". Dienraštis pranešė net to aficierio vardą.

Įtartasai aficieris Miasojiedovas, buvusis žandarų rotmistras, pasijuto tuo didžiai užgautas. Atėjęs lenktynių kliuban, kur buvo to dienraščio redaktorius B. A. Suvorinas, Miasojiedovas sudavęs jam per galvą ir norėjęs šauti iš revolverio, bet jį sulaikęs Dūmos atstovas Kutleris. Peterburgo laikraščiai rašo, kad Miasojiedovas, priėjęs prie Suvorino, pirma su juo pasisveikinęs ir, tik tam nusigrįžus į šalį, išnetyčių jį užpuolęs. Aficieriai labai pasipiktinę tokiuo iš užpakalio užpuolimu, nederančiu aficierio garbei.

Miasojiedovas jau atsistatydino. Karės ministeris, jo paties prašant, paskyrė komisiją, kuri turės nustatyti, ar Miasojiedovas tikrai buvęs svetimos valstybės šnipas.

Buriatų delegatai.

Peterburge vieši dabar atvykusieji iš Užbaikalio krašto tenykščių buriatų įgaliotiniai. Jie atvažiavo rūpinties buriatų žemės reikalais, būtent, prašyti, kad vyriausybė nebekolonizuotų rusų ateiviais Užbaikalio krašto, nes kolonizuojamoji ten žemė esanti iš seno buriatų nuosavybė. Buriatai atsivežę su savim brangių dovanų ir jau apsilankė pas daugelį ministerių.

Jau po duėlio.

Pulkininkas Miasojiedovas buvo iššaukęs į dvikovę spalininkų vadą Gučkovą dėlto, kad tas patvirtinęs vieno laikraščio paleistą žinią, jog Miasojiedovas esąs išdavikas. Gučkovas kauties sutikęs. Gegužės 5 d. juodu su savo sekundantais (palydovais) ir gydytoju nuvyko pašalėn, vienan Peterburgo priemiestin, kur turėjo kauties. Bet vos tik jie atvyko ton vieton, užklupo juos policija. Reikėjo išsiskirstyti. Bet po valandos jie susirinko vėl kitoje vietoje. Pirmas šovė Miasojiedovas, bet nepataikė. Tuomet šovė Gučkovas, bet šovė tyčia augštyn. Po to jie išsiskirstė. Paprastai, duėlių priešininkai paduoda vienas antram ranką, vadinas, susitaiko. Gučkovas ir Miasojiedovas betgi šį kartą vienas antram rankos nepadavė.

Konfiskavo pyragą.

Viename Lenkijos mieste duonkepis išstatė ant lango pyragą. Tasai pyragas buvo pavidale erelio. Kaip tik policija pamatė ant lango tąjį baisųjį paukštį, tuoj atėjo ir suareštavo.

Mat, erelis—tai lenkų tautiškas herbas. Nors jisai buvo ir iš tešlos padarytas, bet caro šuniukai vis bijo, kad maišto nepakeltų.

LIETUVOJ

Prūsų Lietuvoje.

Pastaruoju laiku pradeda žmonės krutėti ir Prūsų Lietuvoje. Apsireiškia šioks-toks veiklumas tarp jaunuomenės. Įsikūrė lietuvių dr-ja Gumbinėje, draugija "Vainikas" Katyčiuose. Neseniai įsikūrė jaunimo draugija "Rūta" Pogėgiuose, taip-pat kuriama draugija Lankupiuose, Klaipėdos paviete. Veikiausia, vienu kartu nepavyks nusikratyt vokietystės ir atgaleivystės leteną. Bet, kaip matyti, tai tose dr-jose apsireiškia pirmeiviškesnė dvasia.

Reikėtų, kad ir Prūsų lietuviai neatsiliktų nuo to demokratiško judėjimo, kuris taip sparčiai platinasi po visą pasaulį.

M. Čiurlionies atminimui.

Peterburge atsibuvo didelis koncertas-apvaikščiojimas, surengtas rusų ir lietuvių pastangomis, kad paminėjus K. Čiurlionies atmintį.

S. Makovski pasakė apie Čiurlionį: "visos dailės formos susiliejo pas Čiurlionį muzikoje. Jo paveikslai, tai muzika akims... Ciurlionyj nėra naturalizmo, bet visur matosi jo gamtos meilė. Jis sako mums pasaką ir, kaip jam to reikia, puikiai piešia gamtą, kaip antai dangų, pievą, žolynais išmargintą. Taip piešt gali tik dailininkas iš Dievo malonės. Bet jisai ir tautos dailininkas, jo paveiksluose aiški lietuvių liaudies dirbinių įtekmė".

Kalbėję dar Cudovskis, Ivanovas ir Zubrickis (lietuviškai). Paskui buvo atliekami muzikališki Ciurlionies veikalai.

Publikos buvo labai daug. Matyt, kad Ciurlionį vis labiau ima mylėti.

Mokslo Draugija.

Visuotinas Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimas paskirtas 24-27 birželio. Ligšiol prižadėjo skaityti referatus:

1) Kun. Gustaitis: apie Ant. Tatarę, pirmą suvalkiečių švietėją.

2) S. Čiurlionienė: apie d-rą Vincą Pietarį.

3) Vilius Storasta—Vydūnas: Evoliucija ir tikyba.

4) Kun. Ziogas: Narkūnų, Radiškių ir Mičiunų kapai.

Vilniaus naujienos.

—"Laisvei" praneša iš Vilniaus, kad darbininkai Vilniaus miesto pradeda pabusti. Šiemet buvo plačiai išmėtyti gegužiniai atsišaukimai Lietuvos Socijaldemokratų partijos. Buvo taip-pat mažesnės demonstracijos ant gatvių.

—Iš Vilniaus išvažiavo p. K. Šakenis į Kauną, kad sykiu su p. Malinovskiu pradėti statyti "Saulės" draugijos namus.

—Lenkų teatras. Didžioje Poguliankoje jau pradėjo statyti miesto teatro namus.

Nereikia mokyklų.

Griškabūdis, Naumiesčio apskr. balandžio 27 dieną (n. k.) buvo čia teisėjo rinkimai. Išrinko dabartinį Sintautų valsčiaus vaitą Riaubą 293 balsais. Senasis teisėjas (Kudirka) gavo tik 155 balsus.

Po rinkimų valsčiaus raštininkas (nežinia dėlko ne pats vaitas) užkimusiu balsu priminė žmonėms apie atidarymą dviejų pradedamųjų mokyklų, bet žmonės suriko, kad nereikia; raštininkas, vieton paaiškinus, kad vyriausybė pati duoda mokykloms kaštą, tik paantrino: tai nenorite daugiau mokyklų? Vėl pasigirdo balsai: nenorim, nenorim, gana tų mokyklų. Po tam prasidėjo didžioji puota. Gėrimų buvo, kaip vandens, gėrė kiek kas norėjo ir visi žinojo, kodėl tą dieną galima gert ir pasigert už dyką; tik daugelis nežinojo vieno dalyko: ar tik tiek tėra verta žmogaus sąžinė ir jojo vertybė, kad ją už gėrimus galima būtų atiduoti, ar kiek daugiau. Kažin, ar nereikia dar mums mokyklų.

"Viltis".

Išsigelbėjo nuo nelaimės.

Jakobštatas, Kurše. Balandžio 12 d. Dauguvos upėje, tarp Jakobštato ir Kreicburgo, kaip rašo "G. C." vos-vos neatsitiko didelė nelaimė. Tarp tų miestų plauko garlaivis "Jakobštad", kuris tą dieną pasiėmė daug keleivių iš Kreicburgo. Beplaukiant sugedo mašinos ir garlaivį pradėjo nešti ant didelių akmenų netoli Kreicburgo. Keleiviai, pamatę pavojų, ėmė šaukt nesavais balsais pagelbos. Vos-ne vos, subėgusių krantan žmonių nurodymų, susiprato garlaivio tarnai įmesti inkarą ir sustabdyti garlaivį trijuose sieksniuose nuo didelio akmens. Apylinkės gyventojai iškėlė nusigandusius keleivius savo laivais krantan.

Nusižudė.

Kaltinėnai, Viln. gub. Prieš pora metų Kazimieras Marcinkėnas (23 m.) apsivedė su Marijona Daubaryte (18 m.). Gyveno labai gražiai, kol susilaukė kūdikio, kurs, tečiau, tik 2 savaiti pagyvenęs, mirė. Kūdikio mirtį jauna motina baisiai atjautė: verkė ištisas dienas ir naktis ir vis kalbėjo, kad negalėsianti gyventi. Iš didelio gailesčio buvo susirgusi ir dvi savaiti nieko nekalbėjo. Iš ligos pasikėlusi, elgėsi labai įtariamai, tartum vis jieškojo, kad tik sau galą padarius. Vyras slėpė nuo jos peilius, kirvius, virves, bet nieko nepadėjo. Balandžio 27 d. vyras išėjo arti, palikęs žmoną beverpiančią. Pavakaryj sugrįžęs rado kamaroje pasikorusią ant tos virvelės, kuria buvo pririšta kodelis. Kūnas jau buvo sustingęs. "V."

Skirstymas į vienasėdžius

Balandžio 15 d. išvažiavo iš Kauno paskutinė matininkų partija skirstyti Kauno gub. sodžius į vienasėdžius. Daugiausia išvažiavo į Ežerėnų, Panevėžio ir Ukmergės apskritis.

SPAUDOS BALSAI

"Aidas" nebeišeina.

Jau valanda laiko, kaip nepasirodo mėnesinis žurnalas "Aidas", kurį redagavo ir leido p. Lukošius Waterbury, Conn. Rodosi, laikraštis pabaigtinai liovėsi išeidinėjęs. Kaszin kodėl pas mus jokiu būdu neprigija tipas mėnesinio laikraščio?

Apsirikimas.

"Kovos" N19 buvo iš "The Call" žinia, būk Rooseveltas pasisakęs socijalistų dienraščio korespondentui, jog užjaučia socijalizmui. "Kova" neteisingai suprato tą pasikalbėjimą. Tai buvo nudavimas pasikalbėjimo, bet taip charakteristiškas, jog buvo labai panašus į tikrą.

Svarbus parodymas.

"Kovos" N20 rašoma:

"Fr. Živatkauskas, S.L.A. prezidentas, parašė štraipsnį su tikru dorodymu, kad kun. Olšauskas — tai caro šnipas. Nes pats kun. Olšauskas prisipažino Živatkauskui, kad įdavė kelis "cicilikus" policijai. Živatkauskas turėjo ir du liūdininku, kurie kun. Olšausko žodžius girdėjo. Visa tai Živatkauskas surašė ir padavė "Vienybei Lietuv.", o ponas redaktorius tą viską patalpino į gurbą (o gal kun. Olšauskui pasiuntė). Tokiu būdu jisai pasirodė iki galui ištikimas šnipas, kurį nuo pat pradžios garbino ir gynė."

"Kova" visai teisingai pasako, kad į renegatą Širvydą reikia žiūrėti, kaipo į dorišką bankrutą. Živatkausko parodymas labai svarbus, nes reikalai apie "tėvą Konstantiną" dar nepasibaigė... Bet apie tai męs neįgalioti apskelbti. Dar galime pridurti, kad girdėjome, jog užslėpime Živatkausko pranešimo kaltas ne vien Širvydas, bet ir "Tėvynė", kuriai tas dalykas buvo gerai žinomas. Žiūrėkite, kaip jie moka tikruosius šnipus užslėpti. Ir tai vis daroma po pastoge tos laikraštininkų sąjungos!

Smagu, kada galima sumušti priešą jo paties žodžiais. "Katalikas" N17 rašo:

"...kad "Katalikas" į savo skiltis deda republikonų ar demokratų apskelbimus, tai dar nereiškia, kad už tai jis būtų pasmerkiamas, nes tie apskelbimai yra apmokami."

Vadinasi, už Roosevelto snukius apmokama. Bet tie doleriai taip kvepia, kad N18 Rooseveltas giriamas jau ne apskelbimų skyriuje, bet "redakcijos patėmijimuose." Turbūt tai ant magaryčių! O N20 jau taip viešai rodo savo kapitalistišką kailį, kad visai nei nesigina nuo Roosevelto. Jūsų Bergeriai ir Seideliai, girdi, šiokie-tokie! O Taftas ir Rooseveltas, tai tik "cicilikų" nuomone esą darbininkų nevydonai. Ar tai ne puikus prisipažinimas? Vadinasi, sulyg "Kat." nuomonės, tuodu engėju nėra žmonių nevydonai.

Daugiaus mums nieko nesilieka pasakyti. "Katalikas" gali agituoti už Rooseveltą, meluoti, kad Rooseveltas einąs prieš trustus, talpinti už pinigus kapitalistiškų partijų apskelbimus (N17 "Kat.") Mūsų gi priedermė nurodyti, kad ir tarp lietuvių yra kapitalistų bernų.

Teisybės žodis.

"The Call" rašo, kad Indianapolin į socijalistų konvenciją pribuvo ir Mexikos darbininkų partijos atstovas de Lara. Konvencijos delegatai jį labai maloniai sutiko. De Lara aiškino, kad dabartinė revoliucija Mexikoje esanti žmonių revoliucija. Ypač joje dalyvauja sodiečiai, kurie turi vergauti dvarams ir klioštoriams. Už žemę, kurią sodiečiai nuomuoja, reikia pusę vaisiaus atiduoti ponui. De Lara prašė amerikiečių, kiek galint, kliūdyti Washingtono valdžiai, kad nesikištų į Mexikos revoliuciją.

PROTESTUOKIME.

W. Dillinghamo – Rooto billius ir Ettoro-Giovannitti byla — atkreipia šiandien kiekvieno mintijančio žmogaus akį. Vienur ir kitur kėsinamasi ant žmonių teisių. Vienur veikia caro samdininkai, kitur teisėjai, bernaujanti kapitalui.

Prieš Dillinghamo—Rooto billių protestuoja ne vien įvairių tautų ateiviai. Prieš jį protestuoja ir visi doresni amerikiečiai, kurie nors kiek dar brangina savo šalies liuosybę. Jie neužmiršta, kad po žvaigždėtos vėliavos pastoge rasdavo prieglaudą visų šalių kovotojai. Šiandien vieton laisvės stovylos New Yorko uoste norima pastatyti kazoką su nagaika. Nereikia ir to užmiršti, kad tasai billius, jeigu tik jisai liktųsi įstatymu, duotų teisę iš Amerikos ne vien revoliucijonierius išvyti, bet ir paprastus streikierius. Reikale, kapitalistams būtų visai nesunku prirodyti, jog vienas ar kitas streikieris nori nuversti caro valdžią.

Jeigu Ettorą ir Giovannitti gali kaltinti užmušime, tai prirodyti, kad vienas ar kitas streikieris nusiuntė dolerį, kad pagelbėjus nuversti Mikę, būtų visiškai lengva.

Todėl visą išgalę įtempkime ir protestuokime prieš tų caro bernų pasikėsinimus. Visos kuopos, visos draugijos padarys sau didžiausią gėdą, jeigu nutylės.

Rinkime parašus ir siųskime protestus kongresan. Protestus galima siųsti ar Bergerio, ar savo distrikto kongresmano vardu.

Bet neužmirškime taip-pat protestuoti prieš Ettoro ir Giovanniti kankinimą. Teismas tų Lawrence'o streiko vadovų likosi vėl atidėtas. Aišku, kad samdomieji teisėjai nori palaukti patogesnio dėl savęs laiko. Jie mano, kad žmonių ūpas nupuls, kad žmonės užmirš apie kankinius, liausis jaisiais besirūpinę.

Bergždžia ta viltis! Turime pasakyti ponams teisėjams. Męs gerai žinome, kad teismas nėra toji vieta, kur šiandien žiūrėtų teisybės. Teismas ankštai sujungtas su politika.

Mūsų priedermė visuomet budėti. Vistik žmonių balsas, tai ne mažniekis. Su žmonių balsu turi skaitytis visi skriaudikai.

Kur dingo valdiška žemė?

Prieš keturesdešimts metų Suvienytoms Valstijoms priguléjo 1.387.732.209 akrai žemės. To begalinio žemės ploto būtų užtekę ant ilgiausių metų.

Tuo tarpu šiandien, valdžios rankose pasiliko 188 milijonai akrų, kurie yra po valdiška priežiūra.

Klausimas, kamgi pakliuvo tie didieji žemės plotai? Aišku, kad kapitalistų kompanijoms. Vienos tik geležinkelių kompanijos apžiojo:

Union Pacific 41.500.000, Northern Pacific 58 milijonus, Atlantic Pacific—ir tiek-pat, Southern Pacific 12 milijonų. Apskritai vienoms geležinkelių kompanijoms kliuvo 200 suvirš miiijonų akrų! Toji žemė užima lygų Francūzijai ir Vokietijai plotą! Geležinkelių kompanijos, įgijusios tą žemę veltui, paskui su dideliu pelnu parduoda ją farmeriams. Apskaitydami, kad geležinkelių linijos už parduotąsias žemes gavo suvirš 2 milijardu pelno.

Valdžiai pasiliko pati blogiausioji žemė. Kuomet valdžia pavedė kompanijoms tą didžiausią turtą-žemę, tuomet buvo išsiderėta, kad bent pačtą kompanijos turės vežioti veltui. Bet šiandien toji sąlyga nepildoma ir niekur pasauly neapsieina taip brangiai pačta, kaip pas mus.

Žinoma, kitoms kompanijoms ir kliuvo geri kąsniai. Daug žemių turi plieno trustas. Vienai kompanijai pridera beveik visi didesni kriokliai. Anglies trustas už pačius mažniekius įgijo didžiausius antracito laukus. Medinis trustas paglemžė neišeinamąsias šiaurės girias. Vien tik Wayerhauser pelnė ant girių $200.000.000.

Dabar Morganas ir jo sėbrai nori gauti Aliaskos plotus. Visi žino, kad Aliaska —tai neišsemiamų turtų šaltinis. Ten nevien auga praamžių girios, bet požemiuos randasi anglis, varis, geležies rūda.

Rodosi, geresnių prirodymų jau nereikia, kur dingsta mūsų žemės turtai. Kapitalistai be pasigailėjimo viską plėšia. Girios baisiai teriojamos. Tuo tarpu girių veisimas visiškai apleistas. Nykstant girioms, eina blogyn ir šalies klimatas. Atjaučiama drėgnumo stoka.

Neužilgio męs pasijusime neturį nei atliekamos žemės, nei tų didžiųjų turtų, kurie randasi žemės sluoksniuose.

Žinoma, kad to nebūtų, jeigu viskas priderėtų pačiai visuomenei, kuri pati save valdytųsi. Ką tik męs nepradėsime svarstyti, dėl kokių šunybių nepradėsime piktinties, vis vien męs turime prieiti prie to išvedimo—kad kompanijos ir trustai—tai didžiausi mūsų turto ir gerovės neprieteliai.

Richesonas nužudytas.

Richesonas nužudytas ant elektriškos kedės. Advokatų ir giminių rūpinimasis, kad jam būtų dovanota gyvybė, neturėjo pasekmės.

Per kelis mėnesius kapitalistiški dienraščiai sekė kiekvieną Richesono žingsnį. Tai nebuvo pasigailėjimas žmogaus. Tai buvo šnipinėjimas vardan biznio reikalų. Už nužudymą žmogaus atmokėta žudiko nužudymu. Ta mergina, kurią nužudė Richesonas, jau nesikels iš numirusių. Bet ar lengviau visuomenei, jeigu šiandien josios tarpe jau nėra dviejų žmonių.

Nemanau ginti bjaurią Richesono žmogžudystę. Bet jam būtų užtekę amžino kalėjimo. Mirties bausmė, tai barbarizmo laikai, kuri nuodyja šių dienų žmoniją. Visi prakilniausi pasaulio žmonės pasmerkė mirties bausmę. Ji daro žmones žiauriais. Ji pagaliaus neatsiekia savo tikslo.

Gyvybė—tai brangiausias žmogaus turtas. Nevertėtų tos gyvybės atimti ir didžiausiam žmogžudžiui. Gana to, kad jo rankos bus surištos ir ir jisai amžinai sėdės tarp keturių sienų.

Didžiausią žiaurumą parodė kapitalistiški laikraščiai. Tie juodvarniai skrajoja ten, kur kvepia žmogiena. Jie nieko nesigaili. Tragediją jie paverčia į komediją.

Tą baisų įprotį reikia su šaknimis išrauti.

Bostonietis.

Ponas Jurgelionis ir jo Enciklopedija.

Istorija tosios enciklopedijos ir p. Gabrio peštynės su p. Jurgelioniu dėl riebaus kąsnio jau gana gerai žinomi. Svarbu sužinoti, kaip dabar stovi enciklopedijos reikalai.

Mat, tuomet, kuomet p. Olšauskas sumanė leisti enciklopediją, dar galima buvo tikėties, kad enciklopedija bus bešališka. Šiaip ar taip kalbant, bet rašyti straipsnių enciklopedijai buvo pakviesta gana daug žmonių, kuriais pilnai galima buvo užsitikėti. Buvo manoma, kad nors enciklopedijos pakraipa ir nevisai prigulės nuo tikrųjų demokratų, betgi joje galima bus atrasti sveiko dvasiško maisto. Mat, augant mūsų žmonių išsiplėtojimui, auga ir jų dvasios reikalai. Būsiamoji enciklopedija, bent išdalies, būtų galėjusi pagaminti to dvasios maisto.

Bet — žadinys — tik sapne radinys! Šiandien visiškai paaiškėjo, kad p. Jurgelionį jau prarijo Kauno juodvarnijos filosofai. Ligišiol ėjo tik derybos. Dabar jos pasibaigė. Buvęs socijalistas Jurgelionis išpradžių virto dar pirmeiviu. Bet dabar jau galima užgiedoti amžiną atilsį ir p. Jurgelionio pirmeiviškumui. Tasai ponas jau virto, anot jo paties žodžių, "aklu kunigų partijos įrankiu". Žinoma, apie dorą pasaulio žiūros evoliuciją čia negali būti kalbos. Ta evoliucija pažymėta visomis renegatijos ypatybėmis.

Pagaliaus, nesvarbu čia tasai ponas ir jo nukrypimas. Boba iš ratų—ratams lengviaus!

Bet enciklopedijos, bent kiek žmoniškesnės, męs jau neturėsime. Kun. Dambrauskas, vadas lietuvių juodvarnijos, pranešė per "Draugiją", kad jau esąs suėjęs į sutartį su p. Jurgelioniu. Socijologijos dalykus rašys "Draugo" redaktorius p. Kaupas! Tasai pats, kurį išvijo pittstoniečiai. Istorijos straipsnius rašys žinomas kuniginis studentas Voldemaras. Tasai vyras pasižymėjo jau kaipo socijalizmo "kritikas". Žiūri į Lietuvos praeitį kunigų akimis. Filosofijos straipsnius rašys p. Vydūnas. Tilžės Vydūnas, be abejonės, turi savo nuopelnus. Tai poetas, muzikas ir visuomenės veikėjas Prūsų Lietuvoje. Apie jo filosofiją neverta rašyti, nes tai... teosofija, tulos sektos speciališkumas. Gana perskaityti jo "sapnus", kuriuose pilna prieštaravimų. Ta filisofija nelypsto žemės purvų ir dėlto labai "vigadna" p. Jurgelioniui.

Straipsnius, surištus su religijos klausimais, rašys patįs kunigai. Bet ir visuose kituose straipsniuose nebus valia išreikšti minčių, priešingų katolicizmui. Bus įvesta dvasiškių cenzūra!

Tat aišku, jog apie socijalizma, streikus, revoliuciją, darbininkų judėjimo istoriją, Lietuvos istoriją etc. rašys kunigai ir jų klapčiukai. Nieko naujo, kas dabar yra "Vien. Lietuv." ir "Draugė", męs ten nerasime. p. Jurg. enciklopedija tai bus padidintas išleidimas nusidėvėjusių buržuazinių šlamštų.

Lietuvių darbo žmonėms reikia knygų ir gerų knygų. Visame pasaulyje eina didžiausias minių judėjimas. Kapitalizmo pamatai pradeda griūti. Darbininkai daro didžiausias pastangas, kad sutverti savo darbininkišką kultūrą.

Tuo tarpu lietuviška buržuazija nori sutverti savo kultūrą ant to supuvusio pamato. Ponas Jurgelionis tai vienas iš tų aklųjų įrankių, kurį lietuvių darbininkų priešai pasikinkė į savo vežimą.

Taigi męs neturėsime, nesakysiu jau, geros, bet ir vidutiniškai žmoniškos enciklopedijos.

L. Prūseika.

DESPOTIZMAS IR LAISVE.

(Feljetonas).

Kuomet aš gyvenau Lietuvoj, gana gerai atmenu ir vaizdžiai persistatau sau tuos laikus, kada męs dar kūdikystės laikuose su savo draugais dalijomės lietuviškomis knygelėmis, leisdavom jas iš rankų į rankas ir po sunkaus ir ilgo dienos darbo lįsdavom kur į kampą ar palėpę, stengdavomės jas kraštas nuo krašto perskaityti ir perduoti savo ištikimam kaimynui. Taipgi atmenu gerai, kuomet pakliūdavo į rankas "Ūkininkas", apie 20 metų atgal išeidinėjęs Tilžėje, tai tol eidavo per rankas, kol visai susidraskydavo beskaitant.

Tais metais Rusijoj ir Lietuvoj, Latvijoj ir Lenkijoj—visur inteligentas padavė prasčiausiam kaimo ar dvaro darbininkui ranką, pasivadindavo vienas antrą draugais ir veikė pradėtą darbą, darė susirinkimus giriose ir taip bendrai, taip draugiškai veikė, kol neatsirado judošių-išdavikų.

Studentai buvo pirmutiniai: jie ėjo pirm minios, laikydami vėliavas rankose ir nepaisydami kalėjimų nei kartuvių, jie stojo prieš atstatytas kanuoles, kazokų nagaikas ir nuogus kardus.

Kovotojai už laisvę, kuomet jie buvo nuteisti myriop ir pastatyti prieš kelias dešimtis kareivių ant sušaudymo—jie paskutinėj gyvenimo valandoj numetė nuo savo akių užrišalus ir drąsiai žiūrėjo į mirtį, tardami: "Kūną mūs užmušite, atimsite jam gyvybę ir išliesite kraują, bet dvasios neužmušite! Ji nemirštanti!"

Su tokiu tai pasišventimu, su tokiu draugiškumu ir broliška meile veikė mūs draugai Lietuvoj ir Rusijoj, kovodami už laisvę ir darbininkų buvio pagerinimą.

* * *

Trokšdamas laisvės ir geresnio pragyvenimo, ir aš leidausi į "laisvą" šalį, į Ameriką, kur maniau rasiu savo draugus, su kuriais kartu veikėme, draugavome ir paskutines spėkas ir gyvastį aukavome idėjai ir liaudies labui. Maniau, kad laisvoj šalyj daug daugiau galėsime nuveikti, negu Lietuvoj, kur reikėjo viską slaptai veikti ir kur grįsė didelis paojus. Bet mano manymas buvo vien tik apsirikimas. Savo draugus radau visai kitokios dvasios: jie neva sutiko mane, priėmė, bet, matomai, aš jiems buvau negeistinas, nes jie dailiai pasirėdę, auksiniai žiedai blizga ant pirštų, aukso retežėliai puošia jų jau diktokus pilvus, akįs apsiginklavę stiklais ir, susikišę rankas į kelinių kišenius, žvangina pinigais.

Nueinu į susirinkimus ir čia nematau jokio draugiškumo: vien šalti, juokingi ir užsipuldinėjimų pilni svarstymai, politikavimai ir karšti ginčai dėl garbės vainiko ir neapykanta ant teisybės švyturio, kokios ypatos rankoje jis nepasirodytų.

Atskleidžiu laikraščių lapus, ten ir tas pats, vien tik žodžiai: "Aš, mano, aš veikiu dėl idėjos, jis nevertas mano purvo po padu. Aš prisilaikau principų, jis laužo juos. Štai teisybė, jis meluoja. Aš socijalistas, jis maksimalistas" (?! Red.) ir t. p. pilni laikraščiai laisvoj šalyj, kur niekas jų necenzuruoja ir nevaržo.

Gyvenu toliau ir labiau prisižiūriu, kad čia, jei kurios patrijotės motinos sūnus nenori eiti žmogžudžiauti, t. y. kariumenėn, tai tėvai tą sūnų laiko paniekoj ir neapykantoj. Lietuvoj motinos verkia savo sūnų, leisdamos kariumenėn, o čion džiaugiasi ir beprotiškai juokiasi.

Lietuvoj laikraštis, ar knygelė, su džiaugsmu griebiami į rankas, o čia guli kampe sumesti, neskaityti.

Lietuvoj inteligentai-kovotojai stojo prieš mirtį, bet nepardavė savo sąžinės, čia tie patįs "kovotojai" už dolerį parduoda sąžinę ir idėją pamina po kojų, stodami į visokių sukčių ofisus, ar patįs užsideda "biznį" ir, pasidėję idėją į šalį, apgaudinėja tuos pačius darbininkus, už kuriuos kadaise galvas guldė.

Lietuvos moksleiviai stovėjo pirmose eilėse ant kovos lauko, čia jie stoja į pirmas eiles streiklaužių ir užima "skebo" vietą (tas buvo Philadelphijoj, kuomet streikavo gatvekarių darbininkai). Lietuvos moksleivių rankose yra plunksna, o čia—didelė pirštinė ir skūra apsiūta "bolė".

Ten moksleiviai kovoja už laisvę (dabar jau ne taip kovoja ir ne visi. Red.), čia kovoja už tai, kad policija neleidžia jiems ant gatvės su "bole" praeiviams galvų daužyt, ir už tai guldo savo galvas, lieja kraują ir aukauja savo gyvastį (skaityk "Kovos" N16 žinias iš Amerikos po antgalviu: "Valparaiso studentai "kovoja".)

Taip permatęs despotišką ir laisvą šalį, liūdnai, liūdnai atsidūstu, rankos pailsta, galva pasidaro sunki ir pradedu norėti miego... saldaus miego... amžino miego....

Senas Vincas.

SUSIKRIMTIMAS...

Kuomet giedri gegužės mėlinoji padangė suteikia šiltą, švelnų vėjalį, kuomet nuo giedro dangaus skaisti saulutė savo maloniais spinduliais gaivina visą gamtą, kuomet sodne višnios didžiuojasi gegužiniais baltais žiedų rūbais, kuomet mėlynakė atvira ir jautri mergelė atjaučia kito sielai, idėjoms, jausmams ir kuomet... susiduria žėrinčios akįs, paduodant ranką, sužaibuoja meilės žvilgsnis, o jos veidas pražydi raudonais žiedais... Tuomet džiaugsmo audra išblaško gyvenimo rūkus ir žmogus pasineri meilės bangose... Tai bent valandėlė ramaus gyvenimo!

* * *

Pavasaris. Gegužės mėnuo. Juokias saulė iš dangaus. Tik tie augšti namai niekuomet nenusišypso. Jie visuomet vienodi ir visuomet šalti.

Priėjau prie lango ir pamačiau būrį žaidžiančių vaikų. O, laimingi jie! Jie nejaučia gyvenimo skaudžių žaizdų, jie nemoka suprasti gyvenimo kitokių smagumų, jie nemato ateities, jų krūtinėse linksmai plasnoja jaunutės širdįs, jie nejaučia susikrimtimo. Gatvių krutėjimas ir gamtos malonus atgijimas varu varo iš kambario. Trošku pavasaryj terp keturių sienų!

Eisiu... Bet kur?...

Dabar už miesto laukai ir pievos žaliuoja, miškas kvepia... Oras dreba nuo paukščių čiulbėjimo.

Žiūriu per langą: štai eina dvi jaunos merginos, jos nešasi rankose gėlių, ant krūtinės prisegta po rožę, o paskui skubiai seka du jaunu vaikinu. Praėjo... Jie ką tai šneka ir garsiai juokias. Ką jie tokio šneka? Man nežinoma... Jie turbūt meilės daktarai. Tuojau pas mane atsirado užvydėjimas... Bet... Et! jų svajonės, lūpų šaipai ir akių viliojanti mirkčiojimai, tai muilo burbulas. Jie dar nepakliuvo sūkuryn, jie dar nesusitiko su gyvenimo karčiomis aplinkybėmis. Jie nei nepajus, kaip susidurs su skurdo ir ašarų baisiąja šmėkla. Tada jie pažis gyvenimą! Vieni gyvena pertekliuj, o kiti skursta purvuose.

Mano plunksna atsisako aprašyt sekančius momentus: saldžioji valanda, kuomet plasnojančios širdįs ir kilnojančios krūtinės susilieja... Ir meilės stiprumu ranką ranką spaudžia. Ir valanda, kuomet skurdo ir ašarų viešpatis priverčia vienas antrą pamesti. Šios dvi valandos—tai kiekvieno darbininko draugės. Tik reikia su jomis arčiau susipažinti!

Gamta kiekvienam žmogui davė supratimą apie meilę. Tik vėpliai ir žiopliai tokio saldumo nesupranta. Bet žmogus su kiltesnėmis mintimis, ideališkas žmogus—tai nuodugniai supranta ir brangina...

Bet, o varge! Šiame nelemtame surėdyme daugiausia kartumas prašalina saldumą. Ideališkas žmogus neužsiganėdina jaunystės entuziazmu, o senatvės ašaromis. Kaip astronomai permato visą gamtos tvarką, taip ideališkas žmogus permato netikusį šiandieninį surėdymą. Ir toli, toli mato ateinantį savo gyvenimą. Čia tai susikrimtimas!...

Pranas Žuravlis.

VAIKO LIUDĖSIS.

Vakaro tamsa apgaubė žemelę. Oras buvo drėgnas. Didelis plecius buvo tuščias. Tik dvi moteriškės, beeidamos, šnekėjo. Kuomet męs praėjome pro šalį, aš išgirdau vieną moteriškę kaip tai ypatingai prašnekus. Ji šnekėjo, tarytum dainuodama ir rankove šluostė ašaras. Aš pasivijau tąją, kuri verkė, ir paklausiau.

—Kodėl tu verki?

—Mergaitė išvijo iš stubos—pasakė jinai.—Eik, sako, mama, duonos parnešty. Raskie, sako. O kur gi aš gausiu. Ve, pas Čirkūnovus padavė plutelę, o daugiau niekur. Vyras irgi vaikščiojo ir nieko negavo.

—Ar-gi jau nieko negavote ir mieste? —paklausiau.

—Nieko, balandėli!

Moteris tęsė:—Mudu dar su vyru pakęstume. Nors po dvi dieni nevalgiusiu pakęstume. Bet mergaitė veja iš namų. Dievuliau, kas tik jai į galvą atėjo! Užkask, sako, mane, motin, į žemelę. Viešpatie! Kas tai, meilute, sakau aš jai, argi gyvus kasa į žemę? "O tu nane dėlto užkask ir gana!" Bet ir aš pati, jeigu turėčiau tokį tikėjimą, kaip tu, nergaite, su mielu noru eičiau į kapus.

V. Korolenko.

—(Iš "Bado pavikslėlių").

PIRMOJI MEILĖ.

Paprastas atsitikimas. Vaikinas pamylėjo merginą. Vienas kitam prisižadėjo amžinai nepasimesti. Tai buvo tolimoje Lietuvoje. Paskui vaikinas išvažiavo į Ameriką. Mergina verkė savo Jonuko, ar Jurgučio. Vaikinui gaila buvo skirties su ta mergina, kurią jis taip karštai mylėjo. Bet, važiuodamas, jisai žadėjosi niekados josios neapleisti ir tuojaus parsitraukti į tolimą Amerikos šalį.

Vaikinas išvažiavo. Naujas gyvenimas, kaip viesula jį pagavo. Nauji draugai, nauji žaislai sutirpino jo senąją meilę. Skaistus merginos paveikslas pradeda nykti iš jo atminties. Čia, Amerikoje, jisai turi daugybę naujų draugių, kurios jį vilioja, kurios ir gražiau pasirėdę ir daug gudresnės. Vaikinas įsitraukia į naują gyvenimą, jisai persimaino, virsta amerikonu. Pirmosios jaunystės meilės jau tik šešėlis beliko. Dabar jisai gali sau meilę nusipirkti. Amerikoje oras pakvipęs parduodamąja ir perkamąja meile.

O mergina, Lietuvoje pasilikusioji, ašarėles išverkė, rankeles nurymojo, belaukdama margos gromatėlės, belaukdama laivakortės. Juo daugiau laiko slinko, juo rečiau atklisdavo nuo bernelio žinutė. Mergelė išmėtinėjo, bet vis dar laukė. Ji nenori tikėti, kad ta pirmoji meilė išnyktų, kaip sapnas.

Bet žiaurus gyvenimas išblaško sapnus. Merginą ir vaikiną skiria ne tik didžiosios jūrės, bet ir baisus širdžių šaltumas. Jų keliai perskirti ir niekados į amžį nesusitiks. Ties altoriumi pirmosios meilės liks tik užgęsusios kibirkštis, bet ir jas tuoj išnešios baisi vėtra.

Mergina ištekėjo už kito vyro. Bet tai jau nebepirmoji meilė. Tai šaltas apsirokavimas, smulkus kraičio apskaitymas.

O bernelis per tą laiką jau spėjo pavirsti džentelmenu. Jisai persigėrė naujuoju oru, jo jausmai persisunkė perkamąja meile. Paskui pagal apsirokavimą jisai apsiženijo. Šaltas buvo tasai gyvenimas. Nebuvo jame jausmo, širdies, tikros meilės. Du sukrypę, sudužę gyvenimai, kurių nešildo tikrosios meilės spinduliai.

Vienas ten toli, Lietuvoje, kitas Amerikoje! O pasakyk, brangus skaitytojau, ar nebūtų geriau buvę, jeigu ta pirmoji meilė būtų juos ligi grabo lentos lydėjusi?

Duoto žodžio nereikia laužyti, jeigu tą žodį pagimdė tikroji, neveidmaininga meilė. Ona Adomaitienė.

Žmogaus vertė.

Žmogaus vertė priklauso nuo jo energijos ir gabumo, bet klausimas: kiek žmogus yra vertas, kaipo tavoras, jeigu neskaityti jo energijos ir gabumo? Vienas vokiečių profesorius išskaitliavo, kiek galima būtų už žmogų duoti, jei jo kūnas liktų išstatytas ant rinkos. Jis paima žmogų, sveriantį 150 svarų, ir atranda, kad jis yra vertas $7.21¾. Jeigu žmogaus kūną galima būtų išskirstyti atsakančiai, tai pagal profesoriaus išskaitliavimo išeina, kad jame taukų bus už $2.06, geležies už ¼ cento, cukraus už 2½ c., druskos už penkias aštuntdalias cento, kalkių už 13 c., fosforo už $2.25, magneziumo už 49½ c., sodiumo už 3¾ c., potassiumo už 55—16 c., sieros už 19—16 c. ir baltimo už $2.13.

Taigi ir valkata ir milijonierius šiame atvėjuj turi lygią vertę.

KAIP BUT SVEIKU.

Medicina pasiekė jau tokį augštą laipsnį, kad gali apsaugot žmogų nuo kiekvienos ligos. Ligų gydymas jau nesiskaito tiek svarbiu dalyku, kaip apsaugojimas nuo jų, nes sykį apsirgęs žmogus kokia liga vistiek nesugrąžįs sau pilnos sveikatos. Menka nauda ligoniui, jei išgydysi taip vadinamą Brighto inkstų ligą, nes ji juos galūtinai sugadina. Vistiek žmogus pasiliks amžinu ligoniu. Kaip pasekmingai kas neišgydytų jus nuo tifo, vistiek jūs nebūsite tuo pačiu žmogumi, kada tifo bakterijos perėmė jūsų kūną. Jeigu jūsų nervai sykį liko suardyti, visą gyvenimą turėsite saugotis įvairių darbų ir atsitikimų, kad vėl nesugrįžt į senovę. Taigi ne gydytis nuo ligos reikia eit pas daktarą, o apsisaugot nuo jos.

Nuo tulų ligų pats žmogus gali apsisaugot, vienok apie tulus simptomus galima yra patirti tik tam tikrais instrumentais ir chemišku analiziu. Geri daktarai visada seka naujausius medicinos išradimus ir moka suprast, kokia liga prie žmogaus atsiras. Pavyzdžiui, žmogus ateina gydytis inkstų ligą, kada jau jis jaučia nuo jų skaudėjimus. Tuomet liga jau yra gerai įsišaknėjus ir pilno išgydymo vargiai begalima tikėtis. Inkstų ligų simptomai apsireiškia tankiame galvos skaudėjime, troškulyj ir saldžiame skonyj, kuris jaučiasi burnoj bile ką valgant. Vienok ir tuomet jau yra ne pradžia ligos.

Ir kam žmogui laukt to laiko, kada jis jau apsirgs ir vargiai begalės būt išgydytas? Prastas tas biznierius, kuris tvarką tik tuomet pradeda daryt, kada reikalai suprastėja. Geras biznierius apskaitliuoja savo turtą ir reikalus kas pusmetis arba kas metai. Argi jūsų sveikata ir gyvastis yra pigesnė už jūsų biznį?

Jums neatsieis brangiai, jei metuose nueisite sykį ar du pas daktarą ir liepsite išekzamenuoti jus. Jautrųs medicinos instrumentai ir chemiškas analizis leidžia įspėt, kokį silpnumą žmogus turi ir kokia liga prie jo artinas. Sužinoma apie širdį, kraujo takus ir smegenis, apie mažus išaugimus viduriuose ir kitose kūno dalyse, kurie paskui pavirsta į vėžį ir kitas bjaurias ligas. Iškalno jūs galite pataisyt savo kūną, tad nesusilaukt ligos.

Kraujo išekzamenavimas parodo, ar yra užtektinai baltų gaivalėlių, kurie veda mirtiną kovą su ligų bakterijomis, patekusiomis į mūsų kraują. Jei pasirodo jų stoka, yra būdas juos padaugint. Nuo daugelio ligų galima apsisaugot įsičiepinimu. Ypač pastarasis būdas geras apsiginimui nuo raupų, tifo, dizenterijos ir tulų kitų ligų.

Kada apsirgsite, atsieis kur kas brangiau, negu atsilankymas pas daktarą laiks nuo laiko dėl išekzamenavimo ir gavimo patarimų. Tuo labiau galėsite džiaugtis, kad kas metas ar kas pusmetis daktaras praneš jums, jog esate dar sveikas.

M. Volungevičius.

Iš "NEW YORK CALL"

Paveikslas perstato carą Mikę, kuris sėdi už stalo ir laukia atnešant žmogienos. Amerikos senatorius Root'as neša jam ant tacos visus tuos pabėgėlius, kurie ištrūko iš budelių nagų ir apsigyveno Amerikoje. Mat, senatorius Root įnešė sumanymą (billių), kad visi ateiviai, kurie prisideda žodžiu ir pinigais prie nuvertimo caro valdžios, būtų išvyti iš Amerikos. Taip-pat manoma išduoti ir kitų šalių pabėgėlius, kaip Mexikos, Turkijos ir kitų. Caras tik laukia, kada jis galės nutverti savo aukas. Root'o billius jau perėjo per senatą ir dabar perduotas kongresui. Ateiviai ir Amerikos piliečiai subruzdo dabar protestuoti prieš tą billių.

Korespondencijos

Hudson, Mass.

Į Hudson, Mass. jau atvažiavo 80 skebų iš Philadelphijos. Kada atėjo trukis ir visi skebai išlipo, tuomet juos sustatė eilėn ir jie nuėjo fabrikon. Aplink dypą buvo susirinkę kokie 400 streikierių, bet prieiti prie jų negalėjo, nes policija nedaleido. Taip-pat neleido streiklaužiams eiti prie mūs, nes bijojo, kad męs nepasakytume, jog streikuojame. Jiems pasamdė du namu. Betgi vietiniam I. W. W. organizatoriui pavyko tuoj kelis skebus atkalbėti. Mat, jie nežinoję, kad čia einąs streikas. Ant rytojaus sušaukė mitingą, ant kurio pribuvo ir 40 streiklaužių ir prisižadėjo, kad jie neis nei vienas dirbti, nes jie nenori ardyti vienybės.

Todėl yra viltis, kad męs išlaimėsime pradėtąją kovą. Kompanija turės mums pasiduoti ir priimti mūsų reikalavimus. Vieno męs tik bijomės, to didžiausio streiklaužio, kuris vadinasi Badas! Todėl męs, Hudsono streikieriai, prašome visus tautiečius ir visas tautietes remti mus, kuo kas gali. Męs jau septynias savaites, kaip stovime kovoj ir jau neturime iš ko pragyventi. Adresas susinešimo: Mr. John Taparausky, American House, Hudson, Mass.

Streikierių komitetas.

Atšaukimas.

"Laisvės" red. gavo laišką iš V. Kudirkos dr-jos valdybos Clevelande, kuriame atšaukiama A. Šmulkščio koresp. tilpusi "L." N33. Nemanome, kad būtų reikalas talpinti visą tą atšaukimą. Bet, vardan bešališkumo, talpiname laiško svarbiausias dalis.

Pirmiausia V. K. Dr-jos valdyba tvirtina, kad žmonėms kalba patikusi. "Apie tai nereik pasakot, nei rašyti". "Korespondentas išvertė viršum kailiu p. Balevičiaus prakalbą ir norėjo pasirodyti neva kritiku, bet jisai išdrįso taipgi apšmeižti kalbėtoją, rašydamas, kad tas vos pastovėjo ant vietos. Tai yra melas ir šmeižimas ir męs turime užprotestuoti vardan teisybės". Toliaus valdyba sako, kad p. Balevičius kalbėjęs ir apie darbininkus. "Nesėjęs neapykantos, bet raginęs vienybėn. Privedė pavyzdin kitų šalių darbininkus, sulygino juos su mūsiškiais ir išaiškino moksliškais privedimais, kodėl mūsų lietuviai skurdžiau gyvena ir žemiaus visame kame stovi už kitų tautų darbininkus." Toliau valdyba rašo, kiek p. Balevičia paskyrė Lowellio streikieriams. Bet kadangi pereitoj koresp. apie tai nėra jokios kalbos, tai tą vietą apleidžiame.

Visą atšaukimo pusę, kur duodama pipirų A. Smulkščiui—apleidžiame. Tai neturi ryšio su p. B. prakalba ir laikrašty nėra vietos asmeniškiems pabarimams ir patarimams. Buvo norima atšaukti, kas ten buvo "neteisinga"—tam vietos męs duodame. Pašaliniams dalykams (kaip pav. kas mano kviesti p. B. rudenį), nieko bendro su atšaukimu neturintiems—vietos nėra. Po atšaukimu pasirašę: prezidentas J. Valentukonis, sekretorius J. Aukštikalnis ir kasierius K. Warakojis.

Grand Rapids, Mich.

16 d. geg. š. m. p-ne R. R. T. ir ponas C. K. gėrė nuo pat ryto (kaip jos vyras išėjo į darbą) iki pietų. Kada vyras parėjo pietų, juodu abudu rado šaliniam kambary. Tuomet T. kirto K. su aliniu stiklu į galvą, potam ir savo pačiai. Ir abudu taip sumušė, kad juodu randasi Butterworth ligonbuty. Daktarai, kurie juos lanko, Dr. G. H. Southwick ir Dr. H. J. Beel, sako: "męs nenorim pranašaut ir netikim, kad p. T. išgytų". Vietinis dienraštis "Evening Post" sako: "kada, riksmą išgirdę, subėgo kaimynai, tai du vaikučiai 4 ir 3 metų buvo kruvini taip, kad ką tik pažino".

Ko tikisi toki tėvai nuo savo vaikų? Ką pasakys mūsų "jagamastėlis", kuris taip myli socijalistus ir pirmeiviškesnius žmones pavaišint aršiausiais žodžiais. O juk čion katalikų darbas!

Ne kunigas.

Worcester, Mass.

Gegužio 19 d. per pamokslą kun. V. Bukaveckas užsakė: katrie buvote pavaryti iš darbo American Steel Wire Co. dirbtuvės dėl pakilusio gando, jog bus streikai, o nori gauti darbą atgal, tegul ateina pas mane, aš išduosiu raštelį ir gaus darbą. Žinoma, turi būti geras katalikas ir turės užsimokėt mėnesinę... Buvo pirmiau rašyta laikraščiuose, kad daug lietuvių pavarė iš darbo. Progai atsitikus, mūsų priešai nori pasinaudot. Kun. V. B. jau iš pirmiau gerai žinomas, kaipo keršytojas savo priešams. Kun. V. Bukaveckas ir J. Babina, susitarę, kreipėsi į American Steel Wire Co., kad priimtų darban gerus katalikus, kuriems jie išduos raštelį apie jo gerumą ir kuriuos atves J. Babina. J. B. pati laiko darbo ofisą, per kurį gera proga pasinaudot iš biednų darbininkų. Vikrus Vaikinas.

Grand Rapids, Mich.

12 d. gegužio mūsų mieste Lietuvių Dramatiškas Ratelis statė ant scenos "Pagirėnų Gobtuvės". Viskas nusisekė neblogiausia, nes nuo tų vargdienių darbininkų negalima geriau norėti. Nekuriuos aktorius reikėtų nupeikti, vienok reikia atleisti, nes pirmą sykį pasirodė ant scenos. Taipgi buvo tarpuos deklamacijos. Deklamatoriai atliko viską puikiai, už ką verti pagirimo.

Žmonės užsilaikė neprasčiausiai. Iš priežasties lietaus atsilankė labai mažai žmonių, taigi Dramatiškas Ratelis turėjo nuostolio apie $13. Dabar jau pradėjo mokytis kitą veikalą "Žydas bačkoje", viename atidengime, kuris bus perstatytas už dviejų savaičių.

Velitina gero pasisekimo ir toliaus veikti.

J. Dailydė.

Norwood, Mass.

19 geg. atsibuvo protesto mitingas prieš carbernio Rooto billių. Susirinko gana daug žmonių. Kalbėjo L. Prūseika ir J. Neviackas. Žmonėms prakalbos patiko. Buvo renkami parašai po protestu. Didžiuma norwoodiečių sumanymui simpatizuoja. Paskui pirmininkas davęs balsą L. Grikštui.

Norwoodietis.

Worcester, Mass

Suvienytų Liet. Draugysčių komitetas sušaukė specijališką susirinkimą 12 gegužio, kad pakelt protestą prieš Dellingham Burnett billių. Buvo išmėtyta plakatai visose lietuviškose krautuvėse. Tame pasidarbavo mūsų veikėjai, matydami svarbų reikalą. Susirinko labai mažai. Iš skaičiaus 7000 lietuvių vargiai pribuvo 70 ypatų. J. J. Kalakauskas turėjo prirengęs protesto blanką, ant kurios buvusieji susirinkime pasirašė, bet nevisi. Surinkta parašų virš 60 ir 13 geg. pasiųsta į Washingtoną vietiniam kongresmanui John A. Thayer, per J. J. Kalakauską. Vikrus Vaikinas.

Gilbertville, Mass.

Geg. 4 d. čia kilo gaisras. Sudegė M. F. G. Co. namas. Jame gyveno 8 familijos, lietuviai ir lenkai, arba išviso 60 žmonių. Ugnelėj žuvo dvi merginos lenkės ir viena lietuvaitė Zofija Sviderskaitė, paėjo iš Kauno gub., Velionos parap., Pakalniškių kaimo. Metai kaip pribuvo į Ameriką. Amžiną atilsį!

Padegėlis.

Benton, Ill.

Čionai darbai biskutį pradėjo krutėti nuo 15 d. geg. Dirbame vien anglių kasyklose.

Lietuvių gyvena apie 50 šeimynų, o pavienių bus dvigubai. Laikraščių mažai kas skaito. Pareina vos keli numeriai "Laisvės" ir "Keleivio". Lietuviai užsiima daugiausia girtuokliavimu ir rėkavimais. Už tai tankiai papuola į belangę ir užsimoka po $5.00.

Ar negalima būtų tuos pinigus apsišvietimui suvartoti. Skaitytojas "L-svės"

Easton, Pa. ir Phillipsburg, N. J.

Vietinė I. W. W. 32 kuopa stengiasi ir savo kaimynus šilkų audėjus Phillipsburg'e suorganizuoti. 13 geg. sušaukė tenais susirinkimą, bet suėjus žmonėms, svetainė buvo užrakinta ir gauta nuo P-go majoro (miesto gaspadoriaus) pasirašymas, kuriame uždraudžia savo mieste laikyt susirinkimus I. W. W. unijai.

14 geg. "Standard'o" šilkų audėjai Phillipsburg'e bandė laikyt susirinkimą ant gatvės, bet nepavyko iš priežasties neturėjimo savo organizatoriaus, o kompanija atsiuntė kokį tai meklerį-kalbėtoją.

15—16 geg. vakarais turėjo savo susirinkimus Eastonn'e, kur nutarė reikalaut pakėlimo algos nuo 15—25% ir sutrumpinimo darbo valandų, bet negavę iš kompanijos atsakimo, 17 geg. 9 val. išryto išėjo apie 1000 audėjų ant streiko, vienok tas yra liudna, kad apie ¾ dalis darbininkų likosi darbe (daugiausia čia gimusių), o ant pietų turėjo susirinkimą dirbtuvėje, kur nutarė irgi streikuoti, bet tik ant kitų reikalavimų, t. y. nuo masto po 1c. ir nesirašyt į uniją.

"Itax" šilkų audėjai Eastone apie 1500 darb. taip-pat pareikalavo 1½c. ant masto daugiau ir sutrumpinimo darbo valandų ir jau rengėsi 20 geg. išeiti ant streiko, bet ir be unijos, mat I. W. W. tai ateivių unija!

32 kp. I. W. W. išrinko komitetą dėl sužinojimo su Phil-go pavieto advokatu, ar ištiesų Phil-go majoras turi tiesą uždrausti laisvę žodžio Suv. Valst. Easton'o majoras uždraudė viešai dalyt I. W. W. plakatus-apgarsinimus. Širšinas.

Spring Valley, Ill.

1 d. geg. čionai atsibuvo prakalbos. Kalbėjo J. Kačergius iš Springfield, Ill. apie darbininkų padėjimą ir F. Eismantas iš Chicagos. Žmonių buvo nemažai. Tarp kalbų buvo deklamacijos. Aukų padengimui lėšų surinkta $6.05. 6 d. geg. taipgi kalbėjo J. Kačergius, už ką J. K. ir publikai už aukas tariame širdingą ačiu.

Pereitam žiemos sezone Spring Valley pirmeiviai, rodosi, nesnaudė. Iš rudens rengė paskaitas iš astronomijos, kurios atsibūdavo kas nedėldienis per du mėnesiu, veliaus atlošta teatras Spring Valley ir Oglesby. Potam buvo rengiamos diskusijos, kur buvo rišami darbininkiški klausimai. Darbininkų pusę visada laikė J. Gvazdinskas, priešingąją—J. Klikunas. Tai mūsų žiemos sezono veikimas. Dabar jau teatrališka kuopelė mokinasi dėl rudenio.

Angliakasiai tuom tarpu kaip ir nedirba, nes kontraktą mainieriai su kasyklų savininkais dar nepadarė.

J. Gvazdinskas.

Grand Rapids, Mich.

Simano Daukanto dr-stė 9 d. geg. parengė balių su išlaimėjimais. Pirmas išlaimėjimas buvo šautuvas, būk tai $4.00 vertės, tesingai sakant nevertas nei 5c. Skustuvas buvo dar puikesnis, nes buvo apvertintas į $2.00, o išties tai buvo kokios tai surudijusios geležtukės. Buvo išviso 10 išlaimėjimų. Tai iš tų dar geriausi laikraščiai ir paveikslas S. Daukanto. Negražu, kad lietuviai su saviškiais taip elgiasi. A. T.

RED. ATSAKYMAI.

J. ŽIVATKAUSKUI (Scranton). Koresp. labai ilga. Pagaliaus apie kapuciną ir p. Kurą jau pas mus daug buvo rašyta. O visas jų šunybes ir idiotizmus visvien ant jaučio odos nesutalpinsime.

"L-VĖS SKAITYTOJUI J. S. (Philadelphijoj). Nesvarbu.

SENAM KAREIVIUI. Nerašykite taip daug. "Titanikui" ir "Žuvusiems" netilps. Kitos dar neperžiūrėtos.

BEDIEVIUI (Fitchburge). Tai apgailėtinas priepuolis, kokių būna begalės. Gerai, kad tik susižeidė, bet neužsimušė.

ANGLIAKASIUI (Spring Valley, Ill.) Talpiname ankščiau gautą. Nesivėlinkite.

VIETINES ŽINIOS.

Nedėldienyj, 26 gegužės, septintoj valandoj vakare atsibus visuomeniškas susirinkimas. Kviečiami atsilankyti visi lietuviai, nes bus plačiai aiškinama apie kovą su bomais. Taipgi bus išduota atskaita, kas ligišiol padaryta ir kas dar darytina, norint pabaigtinai atsikratyti nuo visokių padaužų. Bus užkviesti ir kalbėtojai, kurie plačiai išaiškins kovos reikalingumą. Susirinkimas ir prakalbos atsibus 'pobažnytinėj svetainėj prie penktos gatvės So. Bostone.

Beto reikia pasakyti, kad So. Bostono policija vaikščioja, tarytum musę kandusi. Žmonės neturėtų atsisakyti nuo savo parodymų ir stipriai laikyties. Tuomet policija bus priversta žiūrėti tvarkos ir stačiai saugoti žmonių gyvybę. Matomai, ji jau gavo pabarimą.

Taigi reikia ištesėti iki galo. Čia visi gali eiti išvien.

L.S.S. 60 kuopos susirinkimas atsibus pėtnyčioj, 24 d. gegužės, septintoj val. vakare, po N376 Broadway, So. Bostone. Bus svarstoma daug svarbių dalykų. Būtinai atsilankykite, nes paskui, rodosi, bus rečiau daromi susirinkimai.

Pereitoj nedėlioj Chelsea buvo surengtos prakalbos su tikslu sutvert pašelpinę draugystę. Kalbėjo J. Neviackas, P. Stanis ir J. P. Raulinaitis. Deklamavo O. Raulinaičiutė ir kita maža mergaitė. Žmonių prisirinko nedaug. Vienok liko sutverta pašelpinė Lietuvos Sūnų draugystė net iš 36 žmonių. Kadangi čia priskaitoma apie 200 vyrų, tai reikia tikėtis, kad pašelpinė draugystė turės gerą pasisekimą.

Reporteris.

Cambridge'iuj 21 gegužės atsibuvo vakarėlis, parengtas vietinio L. Ūk. Kliubo. Vakarėlis nusidavė dailiai. Žmonių prisirinko netoli pilna svetainė, nors oras ir buvo negražus. Vakarėlio programa buvo sekanti: F. Aleknа griežė ant smuiko, K. Morkiutė deklamavo eiles, M. Giedraičiūtė sakė monologą, O. Turauskiūtė skambino ant piano, Z. Levickiūtė deklamavo eiles, A. Bartkevičia sulošė du labai juokingus monologus, J. Valeika skambino ant balalaikos. Trumpas kalbas laikė H. M. Gerry angliškai, P. Babilius lietuviškai apie kliubo mierius, V. Anesta kvietė vaikinus prisidėt prie "Laisvės" choro, K. Armonas nurodė naudingumą šio kliubo.

Kliubo susirinkimai esti kožną utarninką. Aiškinama įvairus pasaulio nuotikiai, mokomasi Suv. Valstijų tiesų, varinėjama įvairus debatai. Vienas iš svarbiausių šio kliubo mierių—platint tarp lietuvių ūkėsystę.

K. A. Ukėsas.

20 gegužės po N339 Broadway L. Ūk. Kl. svetainėje laikė savo misiją kokia tai tikėjimiška sekta. Misijomis vadovauja visiems žinomas A. Račius. Buvo du juodi ministeriai, keletas juodų moterų ir dvi baltos. Giedojo, šnekėjosi, bučiavosi. A. Račius skaitė iš biblijos ir aiškino, kad varde Jėzaus ir biblijos panaikįs Romos tikėjimą. Paskui dar pranešė, kad kita misija atsibus 27 gegužės.

Nieko gero iš panašių misijų laukti negalima. Žmonės turi šioj gadynėj svarbesnių reikalų, ne kaip tokie juokai. Ten buvęs.

SEVEROS SKILVIO BITERIS

(Severa's Stomach Bitters

sugrąžina apetitą, pataiso sugedusį skilvį, pagelbėja valgį virškinti, prašalina vidurių uždegimą.

Prašome išmeginti bonką šiandien

Kaina $1.00

Kunigas Jarosław Kucera, iš Academy, S. D., rašo: "Severos Skilvlo Biteris duoda gerą apetitą. Yra tatai puikus vaistas skilviui pataisyti".

INTRINK!

Norėdamas ūmai palengvinti skaudėjimą.

atsitikimuose nikstelėjimų, išsisukimų, šlubčiojimų, sustingimų, sutinimų, strėnų skaudėjimų, dieglių šonuose, reumatiškų skaudėjimų ir neuralgijos.

intrink

Severos Gothard Alieju

(Severa's Gothard Oil)

50 centų bonka

Severos gyduoles visur aptiekose parduoda. Žiūrėk, kad ant perkamo vaisto būtų padėtas vardas firmos

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS - IOWA

Dar apie 60 kp. L.S.S. ekskursiją. Laivas išplauks nedėlioj, 26 gegužės, 10 val. išryto iš City Point, Public Landing. Jeigu lytų ar būtų šalta, tai tie patįs tikietai bus geri kitam kartui.

Nepamiršk užeiti pas lietuvius. Jeigu nori nusipirkt šiaudinę skrybėlę, tai ateik pas mus, nes mūsų krautuvėj randasi visokiomis prekėmis—nuo 50 c. iki $5.00.

Tamašaitis ir Yurgeliunas 233 Broadway, So. Bostone.

Jurgis Urbšaitis, moterų ir vyrų kostumeriškas kriaučius, siuva visokias drapanas, taipgi išvalo, prosina, sutaiso ir nudažo. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

Visiems žinomas lietuvis, aptiekorius K. Šidlauskas šiomis dienomis nupirko didžiausią ir gražiausią So. Bostone aptieką, kuri randasi po numeriu 226 Broadway, kampas C st. Taigi lietuviams patogiausia su receptais kreiptis pas jį.

Susirinkimai.

Susirinkimas Tėv. Myl. Dr-jos 81 kp. bus nedėlioj 26 gegužės 1912 m. 1 val. po pietų, Pobažnytinėj svetainėj, prie 5-tos gatvės, So. Bostone. Į šį susirinkimą privalo atsilankyti kiekvienas 81 kuopos T. M. D. narys ir atsivesti nors po vieną naują narį. Taipgi bus renkamas delegatas į būsiantį seimą Brooklyne, N. Y., todėl nepamirškite atsilankyti.

Sekr. M. Mockapetris.

Susirinkimas S. L. Švento Kazimiero Draugijos bus nedėlioj, 26 d. gegužės, 1912 m., Pobažnytinėj svetainėj, prie 5-tos gat., So. Bostone. Prasidės 3:30 val. po pietų. Į šį susirinkimą privalo atsilankyti kožnas S. L. Šv. Kazimiero Dr-jos narys, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui, taipgi atsiveskite naujų narių prisirašyti.

Iždo rašt. M. Mockapetris.

Reikalingas kriaučius.

Reikalingas geras kriaučius, kuris gerai moka siuti vyriškus žiponus pagal amerikonišką madą. Mokestis 18 dol. ant nedėlios. Rašyk arba telegramą siųsk greitai.

Wm. B. PRANK,
6-th & Mulbery Watrous Block,
Des Moines, Iowa.

CASTLE SQ. TEATRAS

Perstatymai prasideda 2 val. po piet ir 8 val. vakare.

Šią savaitę bus lošiama

"NOBODY'S WIDOW"

Publika bus dideliai užganėdinta šiuo labai įspūdingu perstatymu.

Ateinančia savaitę bus lošiama

"A NIGHT OFF".

Sėdynės geros ir nebrangios. Tikietus galite gaut po num. 15 Winter St. arba teatre ant pleciaus Castle Sq., Boston, Mass.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujint, nes męs būsim priversti Jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaikyti.

"L." Administracija.

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvės" skaitytojų prikalbins "Laisvei" **du nauju skaitytoju** ir prisiųs mums 4 dol., tas gaus dovanų sekančias knygas: "Čenstachavo Klioštoriaus Slaptybės", "Revoliucijos atbalsiai", "Mokslas Rankažinystės", "Lekcijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuomi adresu:

"LAISVĖ"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

Peter Kazlauskas Merchandise & Co. Didžiausias pardavimo vedėjas.

Vyriškų, moteriškų siutų, forničių, pečių, karpetų, matrasų, lovų, kedžių, auksinių laikrodžių ir deimantinių žiedų. Duodu ant išmokesčio ir cash. Stubos rakandus pigiausiai parduodu. Taipgi parduodu automobilius, gramafonus ir pianus. Kas pirks forničių viršaus 10 dol., tas gaus už $2.50 dovaną.

PETER KAZLAUSKAS,
Ofisas: 11 Cross st., Boston, Mass.

FARMOS! FARMOS!

Kurie norit pagerint savo gyvenimą, tai pirkit farmą. Čia randasi didžiausias plotas derlingos žemės tarp 175 gerai apsigyvenusių lietuvių. Neljsk, brolau, po žeme, kol dar gyvas, neatiduok fabrikantui už valgius ir randas savo sunkiai uždirbtą centą, bet nusipirk gabalą geros žemės, o tada nebijosi nei bedarbės, nei bado ir tavo šeimyna jausis geriau ant tyro oro. Šis plotas žemės randasi tarp upių ir ežerų, kur yra daug paukščių ir žuvų. Pasiskubinkit, nes paskui žemė bus brangesnė. Čia prasti darbininkai gali gauti darbą su užmokestim po $1.75 ir $2 ant dienos. Ant šios žemės numažintos kainos bus tik iki 1 liepos (July). Norėdami daugiau apie farmas dažinoti, kreipkitės šiuo adresu:

SWIGART COMPANY
Box 46, Wellston, Mich.

Draugijos ir Biznieriai!

Jeigu norit, kad jūsų spaudos darbai būtų atlikti greitai, gražiai ir suprantamoj kalboj, tai duokit spausdint į

"Laisves" Spaustuvę

Męs atliekam visokius spaudos darbus daug gražiau, negu kitos spaustuvės ir už pigesnę kainą. Spausdiname

Konstitucijas, Knygas, Plakatus ir Visokius Darbus.

Ypatingai atydą atkreipiam į draugijų darbus. Niekad nereikia duoti darbą į tokias spaustuvėles, kurių darbininkai nemoka lietuviškos kalbos ir nepažįsta savo amato, nes ten tik sudarko darbą. Jeigu turit kokį spaudos darbą, tai siųskit jį mums šiuo adresu:

"LAISVĖ"

242 W. Broadway
So. BOSTON, MASS.

Mainantiems adresus.

Kurie norite permainyti "Laisvės" siuntinėjimo adresą, malonėkite neatbutinai prisiųsti savo **seną adresą**, t. y. kokiu buvo laikraštis lig šiol siunčiama ir **naują**, t. y. tą, kuriuo norite, kad butų Jums laikraštis dabar siunčiamas, kitaip adresą permainyt negalėsime.

Administracija.

SVEIKI, GERI IR PIGŲS

GĖRIMAI.

Rengiant vestuves, krikštynas, varduves ar šiaip kokius pokilius, visada kreipkitės prie mūsų, o męs jumis aprūpinsim pigiausiais ir geriausiais gėrimais. Mūsų sankrova yra sena ir visiems žinoma. Pas mus gausite tikros rusiškos degtinės ir šimtus kitokių gėrimų, kaip tai **malinówka, wiszniowka ir kitokių. ia dirba visiems žinomas ir teisingas lietuvis Stanislovas Matchis.** Norėdami susirašyti, galite rašyt lietuviškai. Nuo South station tik 2 minutas ima eiti iki mūsų sąkrovai.

Revere Distilling Co.
579 to 589 Atlantic Ave.
BOSTON, - - MASS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA

APTIEKA

Sutaisome Receptus su didžiausia atyda, nežiūrint ar iš Lietuvos atvežti ar Amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulyj vartoja, taipgi visados randasi lietuvis aptiekorius P. A. JATULAVIČIUS.

EDVARDAS DALY
Savininkas
18 Broadway, So. Boston, Mass.

Galit reikalauti ir per laiškus, o męs prisiųsime gyduoles per expresą.

ADVOKATAS
ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS
Notary Public Justice of the Peace
Ofiiso Telefonas Main 3307.
Gyvenimo vietos Tel. 913-3 Milton.
294 Washington St., ruimas 330
BOSTON, MASS.

ALEXANDER ROSE
Čia gali susikalbėt rusiškai.
Nelaimes, Skundus, Reikalavimus, Užsiskas Popieras, ir Visokius teismo dalyvus.

GERIAUSIAS

LAIVAS

DRAUGIJOS IR KUOPOS!

Jeigu norit vasaros šventadieniais praleist linksmai laiką ir nekęst didelių karščių, tai imkit laivą pasivažinėt ant jūrių. Pas mane galit pasisamdyt didžiausį laivą, kokis tik yra Bostone. Tas dėl draugijų atsieis visai pigiai. Prieš paėmimą laivo duokit man žinią bent dviem nedėliom išanksto. Ateikit po šiuo adresu:

Antanas Raulukaitis
344 Broadway, (Baldwins Cafe)
SO. BOSTON, MASS.

Taipgi galit gaut informacijas "LAISVĖS" REDAKCIJOJ.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. **Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj vartojamos.** Taipgi parduodu daugmenoj "Ice Cream," cigarus, kendes ant vestuvių, balių, krikštynų ir pasilinksminimų. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsia per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

KNYGOS

gaunamos "Laisvės" spaustuvėj.

ČENSTAKAVO KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su pav.. 15c

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS..... 15c

MOKSLAS RANKAŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir praeitį pagal delno ruožus ir nago žydėjimą..... 15c

MEILĖS KARŠTLIGĖ.....20c

VADOVAS keliaujantiems į Ameką ir iškeliaujantiems..... 15c

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI.. 15c

AR YRA DIEVAS?..... 25c

GREIČIAUSIAS PAMOKINTOJAS ANGLIŠKOS KALBOS... 25c

SOCIJALDEMOKRATŲ PAŽVALGOS IR REIKALAVIMAI..... 10c

NAUJAUSIOS DAINOS ir EILĖS 20c

NAUJOS KANTIČKOS arba politiškos giesmės.....30c

PASAULIŲ RATAS.....25c

POKAHONTAZA Indijonų Kararalaitė. Istoriška pasaka..... 15c

BALTAS RUBAS.....15c

Taipgi galite gauti įvairiausių laiškams popierų su gražiausiomis kvietkomis ir pasveikinimais. Tuzinas 25c., šimtas—70c., tūkstantis—5 dol.

Ką-nors užsisakydami visada adresuokit taip:

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12–2 dieną ir nuo 7–9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Dr-stė Liet. Taut. Brol. Pašelpos vardu
L. K. Gedemino No. 1
Ant Town of Lake, Chicago, Ill.
ADMINISTRACIJA:
Prezidentas K. K. Strzyneckis, 4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vice-Prez. St. Ragauskis, 4612 S. Wood st., Chicago, Ill.
Protokolų Rašt. A. A. Poška, 4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų Rašt. F. Yaugel, 4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Iždininkas A. J. Beržynskis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Organo užžiūrėtojas A. M. Barčius, 4649 So. Ashland Ave., room 5 Chicago, Ill.

Akušerka

F. STROPIENE

Pabaigusi kursą **Womans Medical College, Baltimore, Md.**

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

J. P. TUINILA
Užlaikom didelę

Krautuvę

Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Šliubinių Žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius paimam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi **Didelę Sąnkrovą DRAPANŲ:** Vyrams Siūtus, Overkotus ir Marškinius. Duodam ant bargo ir ant išmokesčio.

822 Washington Street
BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davalga ir F. S. Šimanskis.

A. G. Groblewski
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.
SAVININKAS IR FABRIKANTAS
Garsių Lietuviškų — Lenkiškų Vaistų

ŽMIJECZNIK

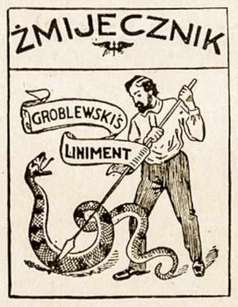

Perkant žiurėk kad butų toji markė.

Perkant žiurėk, kad buty ta markė, o gausi teisingai.

Geriausia gyduolė nuo Skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinės, Šonuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egiutero No. 1.	25c.
Egiutero No. 2.	50c.
Žmijecznik 25c., 50c. ir	$1.00
Gumbo Lašai	35c.
Meškos Mostis	25c.
Trejanka	25c.
Linimentas Vaikams	25c.
Gyduolės nuo Kosulio	25c.
Liepų Balsamas	25c.
Antylakson dėl Vaikų	25c.
Milteliai Vaikams nuo Kirmėlių	25c.
,, nuo Kirmėlių dėl suaugusių	35c.
Vanduo nuo Akių Skaudėjimo	25c.
Ugniatraukis	25c.
Skilvio Lašai	25c.
Gyduolės užlaikymui Viduriavimo ir Kruvinosios	75c.
"Uicure" arba gydymas Reumatizmo	$3.50
Gyd. dėl nemalimo Pilvo	50c.
Miltelai apstabdymui Galvos Skaudėjimo	10c.
Lašai nuo Dantų Skaudėjimo	10c.
Mostis nuo Gedimo ir Prakaitavimo Kojų	25c.
Geležinis Sudrūtintojas Sveikatos	50c.
Vaistas Nutildymui Vaikų	25c.
Vaistas nuo Papauto (Corn Cure)	15c.
Gyduolės nuo Grippo	$1.25
Plaukų Apsaugotojas	50c.
Muilas Plaukų Saugotojas	10c.
Milteliai nuo Kepenų	35c.
Valytojas Plėnių Drabužiuose	25c.
Rožės Balsamas	25c.
Kinder Balsamas	25c.
Bobriaus Lašai	50c.
Švelnintojas	35c.
Kraujo Valytojas	$2.00
Nervų Ramintojas	$1.00
Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus	$1.25
Groblevskio Pleisteris (Kaštavolo)	25c.
Pamada Plaukams	25c.
Uchotyna nuo Skaudėjimo Ausjse	25c.
Gyduolės nuo Riemens	50c.
Vengriškas Taisytojas Ūsų	15c.
Inkstų Vaistas (mažesnė)	25c.
nkstų Vaistas (didesnė)	$1.00
Akinės Dulkelės	25c.
Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abelnai Skausmo ir Škorbuto	$1.25
Gyduolės ir Mostis nuo Parkų ir Niežų	$2.00
Gyd. ir Mostis nuo Dedervinės	$2.00
Gyduolės nuo Paslaptingos Ligos	$50

Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami, galėtų pas savo štorniką nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose apielinkėse. Štornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes iš to geras uždarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias męs gvarantuojame. Rašykite šiuo antrašu:

ALB. G. GROBLEWSKI
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

TIKRA DEGTINE

Jeigu jųs kada reikalausite

TIKROS RUGINĖS arba BOURBON DEGTINĖS

Tai ateikite pas mus, nes mųs **DEGTINĖ** yra išsistovėjus medyj ir užpečėtyta Jungtinių Valstijų sandėliuose, taipgi užpečėtyta bonkose po priežiūra Jungtinių Valstijų valdžios vientik del mųs.

Taipgi pristatome veseilioms ir per laišką užsisakantiems už prieinamą kainą.

BURKE, GALLAGHER & CO.
396 ATLANTIC AVE., NEAR ROWES WHARF BOSTON, MASS.

Parduodame gorčiais už visai žemas kainas.

LIETUVIŲ ŽURNALAS

Užsirašykit 'Lietuvių Žurnalą'

Išeina kartą į mėnesį ir prekiuoja tik 50c metams.

"Lietuvių Zurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.

Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklausimai ir atsakymai. Męs atsakysim į pasiųstus mums visus klausymus, nežiurint kas ir apie ką bus klausiama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:

"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PUIKIAUSI DRABUŽIAI

Gražiausi Siūtai, Skrybėlės, Marškiniai, Naktaizos ir kiti aprėdalai

Taipgi męs pasiuvame siūtus ant užsakymo. Tame mūsų specijališkumas.

Pas mus dirba jums gerai žinomas lietuvis JUOZAS LEKAVIČIA.

Kurie norite pigiai nusipirkti gerus ir drūtus siūtus, ateikite pas:

ARTHUR STERNBURG
76 Washington St., arti Hanover Street Boston, Mass.

Męs neturime brenčių.

DID IAUSIA BOSTONE

SANKROVA {OLSELIS}

Vyno, Visokių Likierių, Degtinės, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Ėliaus ir visokių importuotų gėrimų.

Jei nori sveikų gėrymų ant Velykų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai ateik pas mus. Sykį pas mus atsilankęs, ateisi visada ir savo draugus atsivesi. Kurie negalit atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o męs prisiųsim orderius per expresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu:

WILLIAM ZAKON & CO.
21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Galvos skaudėjimas, gerklės sopė, skaudėjimai krūtinėje, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neneis i sunkų padėjima jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERĮ

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų **Inkaras** ir mūsų vardas.

P. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

DIDŽIAUSIAS DARBININKŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"KOVA"

LEIDŽIAMAS LIET. SOC. SĄJUNGOS AMERIKOJE

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo ideja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams **$2.00** Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

HARRISON GATVES

DISPENSARE

Jau 20 metų nuo įsteigimo.

229 Harrison Avenue
Arti Broadway, BOSTON, MASS.

Patarimai DYKAI!

Šiokiomis dienomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po piet.

Gydome visokias ligas Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisome DANTIS.

Atsidamas atsinešk šį apgarsinimą.

SENIAUSIAS RUSIŠKAS

DAKTARAS

B. L. BERNARD

Praneša, jog jo offisas prie 195 **Dorchester St.**, So. Boston, Mass., yra atdaras nuo 4 iki 5 val. po piet, o prieš tą ar po to laiko telefonuokite 160 South Boston arba 524 Roxbury. Gyvenimo vieta 19 Gaston St., šale Warren St., Roxbury, Mass,

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS

DAKTARAS

Vienatinis mųs tautos Medicinos Profesorius Massachusetts steite. Jau arti 18 metų, kaip aš pasekmingai gydau ir atlieku operacijas. Tėmyk!!! Neik jieškot **manę** į aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augštyn iš num. 7 Parmenter St. Durys mano ofiso nuteptos baltai, o virgui jų ant lentos didelėm raidėm parašyta "Lenkiškas Daktaras". Offiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN
7 Parmenter St., Boston, Mass.
Telephone Richmond 1067-R.

Vienatinis So. Bostone

LIETUVIS ŠIAUČIUS

Užlaikau naujus čeverykus, taisau senus, uždedu robus ir šaininu čeverykus. Darbą atlieku gerai ir pigiai. Taipgi užlaikau cigarus ir cigaretus. Lietuviai pas savąjį.

ANTANAS ABAZORIUS
207 C St., kam. Silver St., So. Boston